

DECLARACIÓ COMUNA DELS « QUATRE MOTORS PER A EUROPA », EL PAÍS DE GAL·LES I FLANDES PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I LES TECNOLOGIES MEDIAMBIENTALS A LA CONCA MEDITERRÀNIA

Els presidents o representants dels “Quatre Motors per a Europa” (Baden-Württemberg, Catalunya, Llombardia i Rhône-Alpes) i les regions associades del País de Gal·les i Flandes, reunits a Rabat el 16 de gener de 2006 en motiu de les “Trobades per al desenvolupament sostenible i les tecnologies mediambientals a la Conca Mediterrània”

Com a continuació de la Conferència Euromediterrània celebrada a Barcelona el 27 de novembre 2005 en ocasió del 10è aniversari de la signatura de la Declaració de Barcelona, en la qual es va aprovar el programa de treball per als propers cinc anys, que inclou referències directes a la descentralització, a la bona governança i al paper dels governs de proximitat per tal de permetre la participació dels ciutadans en la presa de decisions;

Com a continuació de la Conferència Regional Euromed Barcelona +10, organitzada per la Generalitat de Catalunya i la Conferència de Regions Perifèriques Marítimes d'Europa, amb la col·laboració del Comitè de les Regions, que va reunir per primera vegada més de 50 representats d'autoritats locals i regionals, amb l'objectiu de promoure la reflexió sobre la cooperació descentralitzada, la bona governança i els processos de descentralització a les dues ribes de la Mediterrània;

Apel·lant a la Declaració política signada al final de la citada Conferència, en la qual les regions i ciutats sol·liciten un major reconeixement del seu rol en el desenvolupament de les polítiques euromediterrànies;

Convençuts del paper determinant de la cooperació interregional en el procés d'eliminació de barreres polítiques, econòmiques i culturals existents en el context de la conca Mediterrània;

Considerant la Declaració dels presidents dels 4 Motors reunits a Stuttgart el 15 d'abril de 1999 en ocasió de la Conferència ministerial d'Stuttgart, la tercera des de l'inici del procés de Barcelona;

Recordant el compromís dels 4 Motors per la Mediterrània, en el marc de l'any de la Mediterrània, i desitjant il·lustrar la voluntat de participar en el relançament del procés de cooperació euromediterrània;

Convençuts que les regions europees posseeixen un ampli cabal de cooperació i de projectes comuns sobre els quals es poden establir noves

xarxes de cooperació entre el territori de la UE i les ribes del sud i de l'est de la Mediterrània;

A la llum d'aquestes consideracions, i convençuts que ha arribat l'hora de passar a l'acció en un àmbit especialment significatiu com el del medi ambient i el desenvolupament sostenible,

Considerant l'Agenda 21 global adoptada el 1992 en motiu de la Conferència de les Nacions Unides sobre el desenvolupament i el medi ambient (Cimera de la terra), que declara el desenvolupament sostenible com una de les prioritats de la comunitat internacional per a tots les sectors públics (organitzacions internacionals i regionals, estats, regions, autoritats locals) i tots els actors (empreses, sindicats, ONG, agricultors, dones, comunitat científica, comunitats indígenes) i el defineix com el desenvolupament econòmic i social compatible amb la protecció del medi ambient, que garanteixi les necessitats de les societats actuals sense sacrificar les de les generacions futures;

Considerant els objectius del Mil·lenni per al desenvolupament com els definits a l'assemblea general de les Nacions Unides, que estableixen la integració del desenvolupament sostenible en les polítiques nacionals, l'accés a l'aigua potable per a la meitat de la població mundial el 2015, així com la reducció de la pèrdua de recursos mediambientals;

Considerant el Pla d'aplicació adoptat a la cimera de Johannesburg el 2002 (Rio + 10), que concreta els objectius per dirigir-se vers el desenvolupament sostenible en àmbits com la protecció i la gestió dels recursos naturals que són a la base del desenvolupament econòmic i social, la gestió integral dels recursos de l'aigua, el sanejament per tota la població mundial, la promoció de les energies renovables, la prevenció i reducció a l'origen dels residus industrials i urbans, la lluita contra el canvi climàtic així com les interaccions entre aquestes polítiques i altres, com per exemple l'educació, la sanitat, el desenvolupament urbà, l'agricultura o la pesca;

Considerant que el Pla d'acció de Johannesburg estableix també com a objectiu la modificació dels modes de consum i de producció no sostenibles, sobretot amb l'aplicació de l'eco-eficàcia, l'anàlisi del cicle de vida, la prevenció en origen, entre altres, que, en aquest sentit, fomenten l'aplicació d'iniciatives a escala regional;

Considerant l'Estratègia Europea de Desenvolupament Sostenible adoptada pel Consell Europeu de Göteborg el 2002, que situa el desenvolupament sostenible al mateix nivell que els objectius de l'estratègia de Lisboa en matèria d'economia del coneixement, de la competitivitat, de l'ocupació i de la cohesió social;

Considerant l'últim informe de l'Agència Europea per al Medi Ambient, que analitza les principals causes de la degradació del mar Mediterrani per les

contaminacions d'origen terrestre (urbanes, industrials i agrícoles), les contaminacions marines, la urbanització del litoral, l'erosió, la sobrepesca, el desenvolupament urbà i turístic, la pèrdua de biodiversitat marina i litoral que exigeixen la implementació de mesures urgents com les que es recullen en la iniciativa de descontaminació de la Mediterrània ratificada pel Pla d'Acció dels Caps d'Estat del Partenariat Euromediterrani adoptat en la darrera cimera de novembre de 2005 a Barcelona;

Considerant l'adopció per les parts signants de la Convenció de Barcelona de l'Estratègia mediterrània de desenvolupament sostenible, ratificada com un dels objectius del Pla D'acció adoptat pels caps d'estat arran de la Cimera Euromediterrània de novembre 2005;

Considerant l'adopció per la Conferència de regions europees pel Medi Ambient (ENCORE) de la Carta de València el 1995 i de la declaració de Göteborg el 1997, que estableixen el compromís de les regions d'adoptar estratègies regionals de desenvolupament sostenible així com les mesures i els projectes d'aplicació;

Considerant la creació el 2002 de la Xarxa de Governos Regionals per al Desenvolupament Sostenible (nrg4SD), en motiu de la Cimera de Johannesburg, en la qual es va adoptar la declaració de Gauteng per part de més de 30 regions dels 5 continents, i que considera que l'esfera regional està particularment adaptada a l'adopció d'estratègies i accions per al desenvolupament sostenible, donada la proximitat als seus ciutadans i la dimensió territorial que permet d'integrar el medi ambient al conjunt de polítiques i plans regionals;

Considerant la declaració presentada pels governs regionals en motiu de la conferència d'alt nivell que va reunir els ministres de medi ambient dels estats euromediterranis i els representants de les regions, de les ciutats, de les ONGs i de les empreses, que sol·licita implicar el conjunt dels socis en l'elaboració, adopció, aplicació i seguiment del "full de ruta" que ha de presentar la Comissió Europea per a la seva aplicació el 2006;

Tenint en compte que el vuitanta per cent de la contaminació del mar Mediterrani és generat a la terra, amb una contribució especialment important de les empreses, que continuen tenint un paper clau tant en la generació de contaminació com en el desenvolupament econòmic de la conca mediterrània;

Tenint en compte l'experiència de les regions membres dels 4 Motors per Europa, així com les regions associades del País de Gal·les i de Flandes, en referència a l'aplicació de l'eco-eficàcia i de la producció més neta en l'àmbit de la gestió de les empreses;

Considerant que l'espai del partenariat euromediterrani ofereix grans reptes per respondre a les necessitats de les poblacions del sud, especialment per

promoure un desenvolupament sostenible que combini qualitat de vida de les poblacions, desenvolupament econòmic i gestió integrada dels recursos naturals i protecció de la biodiversitat;

Considerant que, malgrat el conjunt d'iniciatives promogudes des de les Nacions Unides, especialment a través del Pla d'Acció per la Mediterrània (PAM) i del Fons Mundial pel Medi Ambient (FEM), de les iniciatives de la Unió Europea (estratègiques, normatives, financeres, programes de cooperació interregional, *partenariat* i *veïnatge*), de les activitats de les ciutats en matèria de desenvolupament sostenible local, dels programes i projectes mediterranis finançats per les ONGs com WWF i UICN, de les nombroses activitats de les empreses i del sector privat, en general, res sembla invertir la tendència respecte la degradació progressiva del litoral i del mar Mediterrani;

Considerant que és necessari adoptar un full de ruta amb mesures concretes, un calendari d'aplicació precís, un *partenariat* ampliat al conjunt d'actors públics i privats, un ampli procés de participació ciutadana amb l'objectiu de promoure un desenvolupament sostenible a la Mediterrània en el marc de l'estratègia mediterrània de desenvolupament sostenible;

Els presidents de les regions dels 4 Motors per Europa i de les regions associades del País de Gal·les i de Flandes:

Decideixen continuar promovent el desenvolupament sostenible en el seu respectiu territori regional però també en matèria de cooperació internacional, interregional i de cooperació al desenvolupament;

Decideixen promoure l'exemplaritat de les accions del sector públic, particularment en la compra de béns i serveis verds;

Decideixen promoure de manera pràctica el desenvolupament sostenible a les regions, reforçant, d'una banda, la bona governança, que implica la participació de tots els sectors en l'elaboració de les polítiques, plans i programes i, d'altra banda, reforçant el principi d'integració dels criteris mediambientals en les polítiques sectorials, en particular la gestió del territori, els treballs públics, el transport, la indústria, la política energètica, la política agrícola, el turisme i l'educació;

Es comprometen a donar suport a la recerca i la innovació en l'àmbit mediambiental, tant en el sector públic com en el privat, amb l'objectiu que el respecte pel medi ambient esdevingui també un motor de creixement i de competitivitat;

Decideixen promoure modes de consum i de producció sostenibles no només en les seves regions sinó també a la conca mediterrània, comptant amb tots els actors; en particular, habilitant els consumidors com a força de decisió clau en

els mecanismes de mercat en les seves accions de tria de béns i serveis conformes als tres components del desenvolupament sostenible, és a dir, els àmbits social, mediambiental i econòmic;

Decideixen que els principis de precaució i de prevenció de les contaminacions a l'origen exigeixen introduir els criteris mediambientals en la fase estratègica d'elaboració dels plans i programes, amb l'objectiu de prevenir posteriorment els impactes mediambientals dels projectes públics o privats;

Decideixen que és necessari completar l'aplicació de les normes mediambientals amb instruments flexibles com els acords voluntaris amb els sectors industrials, les bones pràctiques a les empreses o en el sector públic, els mecanismes d'incentius econòmics i fiscals, la informació, la capacitat i la sensibilització dels sectors i els ciutadans amb l'objectiu que aquests juguin un paper clau en l'assoliment del desenvolupament sostenible;

Adopten el compromís d'intervenir en el seu territori regional però també en la seva cooperació internacional i interregional, especialment en la conca mediterrània, en els àmbits següents: gestió sostenible dels recursos de l'aigua; promoció de les energies renovables; gestió del transport urbà; prevenció en l'origen de la contaminació industrial, posant l'accent en la difusió a la conca mediterrània de les experiències positives de les regions; lluita contra les contaminacions urbanes i agrícoles; projectes d'adaptació als efectes del canvi climàtic; planificació urbana i turística sostenible; avaluació estratègica mediambiental de plans i programes; protecció de la biodiversitat; gestió integrada del litoral; i gestió sostenible de les reserves halièutiques;

Decideixen promoure la cooperació en matèria de producció neta, especialment a la conca mediterrània, a través de les activitats de centres com el Centre d'activitats regionals per la producció neta (CAR/PP) del Pla d'Acció de per la Mediterrània;

Decideixen promoure la creació de centres de lluita contra el canvi climàtic per afavorir projectes, especialment a la Mediterrània, en el marc dels mecanismes de desenvolupament net com el que s'ha creat recentment amb l'aprovació dels acords de Marrakesh a última conferència de les Nacions Unides sobre els canvis climàtics de Montreal;

Decideixen crear un comitè de pilotatge per promoure a la conca mediterrània projectes de cooperació i de reforç de les capacitats en els àmbits citats, i més concretament, per a la posada en marxa d'iniciatives en matèria de gestió integral dels recursos de l'aigua, de la gestió sostenible dels residus i de la lluita contra el canvi climàtic com els que s'han exposat a les trobades tècniques celebrades el 17 de gener de 2006 a Skhirat.